

Novine prihajajo vsako nedeljo. Cena: doma na skupni naslov 25 D., na posameznoga 30 D., v Ameriko štiri dola e. Amerikanci dobijo za to ceno brezplačno i Marijin List pa Kalendar Jezušovoga, dom ročniki pa ke polovično. Čajo i na upravnih enšovcih, v Uredništvu v Tajništvu v Faflekovoj hiši. Zdjateo: Klekli Jožef, vp. pleb. nar. poslanec.

NOVINE

Glasiło Slovenske krajine

Oglase sprejema uredništvo, upravništvo i tiskarna. Cena oglasa v: cm² 75 par: 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popusta za edno obj. vo. Cena malih ogl. sov je: do dvajset-pet reči 5 Din, više od vsake reči pol D. Med tekstem cm² 1:50 D., v Poslanom 2:50 D. Takso za oglase plaču uprava i da za vse og-lase od 5% do 50% popusta.

Rokopisi se ne vračajo.

Slovenska

Ijudska stranka ostane verna svojim programi.

(Govor voditelja S. L. S. dr. KOROŠCA 4. maja v Ljubljani.)

Vsem, šteri nas silijo v vlado:

Zakonodajna samouprava. — Varstvo vseh delavnih stanov, — Povzdignjenje kmetijstva i obrti (rokodelstva).

G. Pucelj nas šče spraviti v vlado! To je pozavanje, s šterim nam naši nasprotniki, že od predzadnji volitev nedajo miru. Vsikdar toti postanejo nemirni, kda izgleda, da bi mogli v vlado i nam z zaničevanjem v oči mečejo, da se ponüvle-mo. Vendar pa se pali i pali čüje glas: Slov. ljudska stranka mora iti v vlado. Njena politika je zblodjena, ar nejde v vlado!

Nego v politiki moramo ločiti dvoje: *ministrske stočke pa program stranke.*

Ka se nanaša na ministrske stoce, pripoznam, da je ne bi bilo žmetno dosegnoti. Či slov. narod nikaj drugoga od svojih poslancov ne žele, nego da si se-dejo na ministrske stoce, potom bi morali v vlado, potom je resan naša politika za-vožena, naopačna i pokvarjena.

Nego kelko mi znamo, ma naš narod vekše zahteve: da šče zakonodajno samoupravo, da šče varstvo vseh de-lavnih stanov, da šče povzdigo svojega kmetijstva pa industrije, kratko da šče naš narod živeti, ne pa se dati sceca-vati. (Viherno pritrdjavanje.) Či je tak, te zahtevle od nas politično poštenje, da idemo v vlado samo te, či moremo v zvezi z drugimi strankami meti zagvi-šano, ali konči opravičeno vüpanje, da lahko oblübo, štero smo dali ljudstvi pri volitvaj spunimo. Politično poštenje zahtevle na dale — i tak je tüdi v vsej državni zbornicaj na sveti — da ostanemo v opoziciji, dokeč nemamo takšega vüpa-nja, i da sebe i svojega programa ne odavlemo za par ministerskih stolic („Tak je!“ Ploskanje.)

Ne je istina, ka se guči zadnje čase v Belgradi i Zagrebi, da je žmetno z nami, ar smo „klerikalci“ nego težko je nas dobiti v vlado, ar neščemo svojega na-roda odavati i vkaniti. Ne klerikalizem, nego poštenje je tisto, zakojvolo nemremo v vsako družbo. („Tak je!“ Ploskanje.)

I da mamó prav, da prav delamo, za to mamó očivesno pripoznanje celega slovenskoga naroda. Že v dvoji volitvaj se je narod v ogromnoj večini izrazo za pošteno slovensko politiko. Osvedočeni smo, da se isto zgodi tüdi pri tretji vo-litvaj. (Ploskanje.)

Vse zaman! — Slovenski narod os-tane sebi veren!

V dozdajšnji volitvaj so vse napravili, da bi našo slovensko politiko vrgli na tla. Predzadnjič so srbski radikali celo s svo-jim finančnim ministrom prišli v Slovenijo kandidirat, pa bilo je zaman. Demokratje so bili pri vsaki volitvaj s penezi i nasil-jom bogato opravljeni. Tüdi vse zaman! Zdaj ščejo protivniki slovenskoga progra-ma, da bi nas obladao Radič. Samostoj-neži pa republikanci so njemi včera na roke dali vse svoje čete, rekši či nas

Srbi neso mogli, naj nas pa Hrvatje. Ne-go nasproti tomi novomi boji lahko pove-mo: Ne bo šlo! Vse zobston! Nikdar! (Ploskanje.) Slovenski narod ostane tr-den pri svojoj belo modro rdečoj zastavi. (Burkajoče pritrdjavanje i ploskanje.) Slo-venski narod šče pošteno slovensko politiko. (Ponovno veliko ploskanje.)

V Belgradi pravijo tisti, ki velesrbsko mislijo: Či smo mogli Radiča spraviti na kolena, zakaj ne bi tüdi Slovenske ljudske stranke? Makedonija je na tleh pred nji-mi, Vojvodina ravnotak, Hrvatska je priš-la za Makedonijov i Vojvodinov i zdaj je pri prišestni volitvaj Slovenija na vrsti! I Radič naj bi bio pri prišestni volitvaj naš Atila, boži bič, da naj vkroti Sloven-ce, Pucelj i Prepeluh pa bi njemi naj dr-žala strmeni, da bi lahko stopo na zna-govitoga konja. Kda de naša stranka pre-magana, potom tak mislijo, bo lahko la-dati s Slovenijov. Verjemo to, da bi se te lahko ladalo. Nego Slovenci se neso oda-li srbskoj gospodstvaželjnosti, pa se ne bodo tüdi hrvatskoj. Mi ostanemo na svo-jem slovenskom programi. („Tak je!“)

Vsaka vlada mora za nas skrbeti ravnotak kak za Hrvate i Srbe!

Jako čüdno je stališče vseh teh naših prijatelov, ki nas silijo v vlado, rekši kak da vlada ne bi mela dužnosti skrbeti za Slovence, čiravno ne štera slovenska stran-ka v vsakokratnoj vladi. Či spadamo k državi, i dokeč spadamo k državi pa do-

keč nas centralistično vladajo, valajo tüdi za nas zakoni i tüdi za nas se mora skr-beti, ali bi se moralo skrbeti kak za Srbe i Hrvate. Dajte nam našo samoravnanje, našo autonomijo, oslo bodite nas te grozne centralistične voze, pa bomo sami skrbeli za sebe, i od Vas ne bomo več vnogo zahtevali. Zdaj pa smo prisiljeni, da mora-mo davati že več kak mamó. *Zato mamó tüdi pravico, da zahtevlemo od vsako-kratne vlade svoj pravičen deo, naj že te bomo v vladi ali pa ne!* (Ploskanje.) To pa nejde, da bi ešče mi sami sebe pomagali žmikati. Čalarno i noro je, kak nam tüdi zamerjavlejo, či Slovenska ljud-ska stranka i njeni poslanci pri tom neš-čejo pomagati A neprimerno bole noro je, či čüjemo tüdi med Slovencami po-dobne glase. Tüdi pamet je potrebna v politiki. („Tak je!“)

Ešče edna šiba boža.

Ešče od edne šibe bože bi lahko gučao, štero nam je Bog poslao i štera nas vse Slovence bije, dokeč je Atila Ra-dič namenjeni samo za našo stranko. Ta vseslovenska šiba boža je g. finančni de-legat. Nego od davčnoga stiskavanja bodo drugi gučali. Moj čas je pretekeo i mo-ram dokončati.

Pred volitvami.

Jako je verjetno, da bo zdajšnja vel-ka bojna, štero vodimo proti korupciji, laži i nepoštenosti, tak pretrosila parlament,

Brezi matere.

Lepo spomladansko jütro je bilo. Mapšik se je veselo smijao med cvetečim drevjom, radostno je skakao po žamatno mejki trataj i lovio srebr-no roso. Visiko nad vsem tem so se rivali beli oblakci kak ovce na široj planjavi.

Med gingavimi vejami edne vrbe, stoječe poleg bistroga potoka, se je skrivala gnjezdica, v njoj pa je merno počivao ešče mali ftiček.

O ti nedužno siročče, zdaj ešče ne veš, ka te čaka. Li spi, li počivli kak najduže! Tvoja skrbna mati je zaran stanola, da bi ti poiskala jesti, pa jo je nesmileni lovec strelo. Zato pa li spi, nedužni ftiček, li spi na veke! Ka ti hasni se zbüditi? Ftiček brezi matere ne ve leteti, ne spevati!

Na drugoj strani bistroga potoka stoji pri-prosta hižica. Sunce se zaman mantra, ka bi posijalo skoz zaprtoga okna v sobico, gde v čistoj mehkoj zibelki spi malo dete. Zaprte zimice njemi zakrivlejo oči kak žmetne polke okna. Vüstnice, rdeče kak cvetoči ščiipek, se na smeh držijo. Naj-brž se njemi senja od zlatih zvezdic, od nebeskih angelov!

Detece moje nedužno, ti ne veš za svojo nesrečo. Pa ka bi ti hasnilo, či bi jo poznalo? Razmilo je itak nebi. Znalo bi samo to, ka več nega maminoga smeha, nega njenoga pogleda i poljüba. Kak ftiček na vrbi tak si tüdi ti brezi matere!

Den se nagible, sunce je obrnolo svoje lice proti zahodi, zarja že razprestera svoj krvavi plašč

Večerni vetriček na rahlo gible vrbovo veje ž njimi pa se zible gnjezdica. Ftiček je odpro oči, zvao mater in probao zdignoti perotike pa zaman, zadrevenele so. Tedaj žalosten vrže glavico doli i sen njemi pride lejšat bridko življenje.

V sobi se je tüdi dete obüdilo i kak po na-vadi tak zdaj vtegnolo rokice, rekoč: mama! Vse naokrog je tišina. Siročče se prestraši, zove bole močno. Njegov zvoneči glasek se odbija po vel-koj sobi, njegov mččen krik se razlega deleč doli po ograçeki i prihaja nazaj odmev; mama! Ne je bilo odgovora od tistoga tak miloga glasa, ne toploga materinoga poljüba. Prestrašeno dete se pokrije z mehkov odejov, ne vüpa skoro dihati ne se gibati. Kak se nebi bojaló dete, štero, nema matere?

Noč lega na zemlo. Med globokim grmenjom se večkrat zasveti, rahel dežček šümi, potem vsik-dar bole in bole, celo noč.

Na vrbovih vejicah spi ftiček, v mehkoj zi-belki senja detece.

Sirotike male, što de čüvao nad vama? Što de vaj brano? Tebe, ftiček, pred jastrbom, tebe, detece, pred lagojinov sveta? Što de vodo tvojo mlado ladjico po razburkom morji življenja? Pri-deš srečno v svoje pristojnišče? Oh, bole bi bilo, či bi naprej spalo i senjalo od nebes. Znabiti bi se te tvoj angel usmilo, ti prerezao nit, tvojega čistoga življenja i te odpelno v nebesa k materi!

Tvoj konec, moj mili ftiček, pa je te, ka zdreveneš, zmzrneš ali te pa jastreb odnese.

Sirotike male, deca pa ftički, brezi matere, kak se človik nebi jokao nad vami? (r-)

da niti nede zmožen za kakši dugši delaven čas. Razpadanje v državnoj zbornici se je začelo i se je ešče ne končalo, i nihče dnes ne ve kak velke bodo poškode, rüšine i razdrobleni ostanki. Samo to slutimo, da bodo režki tak velki, da bo zbornični mlin žmetno dale delao. Za to je precu razširjeno, da neso več daleč volitve, bržčas bodo že v jesen, skoro zagvišno pa na zimo. Kda, lastavice priletijo, je sprotoletje. Kda pa Pucelj začne zvršavati svoje strankarske spremembe v Sloveniji, so blüzi volitve. Slovenska ljud. stranka se ne boji dela v državnoj zbornici, či jo vugodne razmere zovejo k tomi deli, najmenje pa se boji volitev. Slovenski narod i Slov. ljudska stranka sta nerazločliviva. Mi gledamo z velikim zavüpanjom v bodočnost. (Burkajoče pritrđavanje, ploskanje i ovacije govorniki). (Konec).

NEDELA.

Evangelij sv. Janoša v 14. poglavji od 23. do 31. vrste. »Či me što ljübi, bo moje reči spunjavao, i moj Oča ga bo ljübo, i pridemo k njemu pa bomo pri njem prebivali.«

Kristus govori od ljübezni, štera naj bi človeki bila začetek vseh njegovih dejanj. Vsa naša dela toti mora voditi razum, znotrašnja vrednost pa deli človekovomi dejanji ljübezen. Ljübezen nam tüdi olejšavle trüde. Či što žmetno zvršavle dužnosti krščanskoga življenja, njemi krščanska ljübezen do Boga olejša to spunjavanje, davle moč voli, da ne peša i ne obnemore.

Ljübezen de morala vsikdar biti na sveti. So ljudje, ki pravijo, da je za človečanstvo zadosta, či med ljudmi kraljüje pravičnost. Istina je toti, da mora biti tüdi pravičnost, nikdar pa ne sama. Pravičnost pravi: kelko ti meni, telko jaz tebi; tak daleč je moje, tak daleč pa tvoje. Zgodi se pa, da vnoči nemajo nikaj svojega, niti zdravja pa telovhi moči, da bi si mogli krüh pripraviti, potrebčine pa majo, ja ešče več kak zdrav človek. Što njim naj pomore, da do mogli živeti? Tisti, ki neščeje spoznati veliko vrednost krščanske ljübezni, pravijo, da pravičnost terja od države, naj ona pomaga. — Ka pa, či je koga nagio dosegnola nesreča, državna pomoč pa pride bogzne kda. Potom pa tüdi, ali bo država mogla vsakokrat spoznati pravično mero? Što pa deli državno pravice? Ali ne ljudje? Ali se nemrejo tej kda motiti, ali pa pristransko soditi? O, jaj siromakom, či bi mogli samo čakati na državno podporo; jaj invalidom, či bi morali samo s tistoga živeti, ka njim tak zvana »pravica« deli, jaj betežnikom, či bi čakali samo na plačano podporbe po bolnišnicaj! Kristus pa pravi, da bomo siromake vsikdar meli na sveti, zato bo morala krščanska ljübezen tüdi biti. K kem več bo te ljübezni, ki pravi: tak daleč je toti moje, pa ar si istinsko potreben i si mi brat v Kristusi, zato naj bo od mojega nekaj tvoje, kem več bo takše ljübezni na sveti, tam lepše bo, tem bole bo srečno človečanstvo. Dela kršč. ljübezni najmre ne osrečijo samo tistoga, komi je skazemo, nego i tistoga, ki opravla dela krščanske ljübezni. To je najem na tom sveti, na ovom sveti pa čakka tiste, ki spunjavlejo Kristusovo zapoved kršč. ljübezni tisto plačilo, od šteroga v denesajem evangeliji guči Kristus, najmre da pridemo k nebeskomi Oči i bomo tam prebivali.

Mladika.

Najlepši družinski list med vsemi listi, ki shajajo na slovanskom jugu; je brez dvojbe naša slovenska „Mladika“. Izhaja že 7 leto; zaprvce je shajala v Gorici, odked se je pred par letmi preselila na Prevalje k družbi sv. Mohora. Vrejüje jo znani slovenski pisateo — pravak Franc S. Finžgar. Njegov velki zgodovinski roman »Pod svobodnim solncem« bi morao prečteti vsaki Slovenec. Mladika se od leta do leta lepša po svojoj zvünešnji formi i po pisanoj znotrašnji vsebini.

V letošnjem letniki pa je v njoj prav posebno nekaj za nas Slovence. Glavna pripoved, štera shaja v tom lepom listi, je najmre vzeta iz življenja naše »Slovenske Krajine.« Pripoved nosi ime „Kruh“ i jo piše znani slovenski pisateo Matija Malešič, šteri je že duže časa bio v službi v M. Soboti. Te pisateo je že pred tov pripovestjo objavo v najodličnejšem leposlovnem listi »Dom in Svet«, vekšo pripoved z našega življenja. Velka zaslüga g. Malešiča je, da je začeo s svojimi spisi iz narodnoga življenja naše Slov. Krajine seznanjati najširše plasti slov. naroda z našimi kraji i našim ljudstvom. Grenka istina je, da smo se med bojnov pa ešče tüdi zdaj ne poznamo zadosta. G. Malešiči smo za njegdvo prepotrebno delo globoko zahvalni. Vredništvo Novin pa bo tüdi prosilo za dovoljenje, da šteroga med njegovimi kračšimi spisi ponatisnemo v naši Novinaj.

Nemremo zadosta priporočiti našim ljudem, da naj si, či njim je le količkaj mogoče, naročijo te krasen list. Izhaja redno vsaki mesec prvoga na 40 velki stranej. ma lepe slike (kepe) med šterimi je dostakrat kakša s Prekmurja. Letna naročnina znese 84 Din. Mladika pa ma ešče nekaj prav posebnoga, najmre prilogo za zrezavanje ženskoga obleča. S tov prilogov vküp košta 100 Din. Kúpite včasi dopisnico (karto) i jo pošlite Družbi sv. Mohorja na Prevaljah z naročilom, naj Vam itaki pošlejo „Mladiko“. Nikdar Vam nede žao zato.

GLASI.

Slovenska Krajina.

Popravila je svoj krivi stopaj žena ruskoga begunca Štefana Gorlov, šteri je granični stražnik na Cankovi. Pred par letmi je zavolo zakona z rusom prestopila v pravoslavno vero Julijana Žilavec iz Korovec. Srečna pa je ne bila. Zbetežala je i v betegi spoznala svojo zmoto. Dne 14. maja je bila sprejeta nazaj v rimskokatoličansko Cerkev. Sprejeli so jo z dovoljenjom višeseje cerkevne oblasti domači g. kaplan. Naskori po povrnenji je mrla. Naj v miri počie le, i Bog njej bodi smileni!

Polodelski delavci za Francozko, »Generalno francosko društvo za imigracijo« v Zagrebi išče jezero poljski delavcov za Francijo. Delavci, ki želejo iti na delo v Francijo, naj se obrnejo za tanač na Borzo dela v Murški Soboti. Tam se njim pove, kelko do služili i kakši do pogoji; pove se njim pa tüdi kda do šli iz Sobote, oziroma iz Zagreba.

Črensovci. Na risalski nedelo i pondelek priredi »Prostovoljno gasilsko društvo v Črensovci tri šaloigre; najmre „Čarodejna brivnica“ „Ljubosumnost“ i „Zaklad“. Vstopnina je prostovoljna, da se lahko vsaki vdeleži. Kde bo i ob šteroj vüri bo, to že zvedite doma.

Občni zbor Hranilnice i posojilnice v Beltincih r. z. z. n. z. se vrši dne 6. junija 1926. po večernice ob 3 vüri popoldne v posojilnični prostoraj s sledečim sporedom:

1. Čitanje zapisnika kupne pogodbe,
2. Odobritev rač. zaključka za l. 1925.,
3. Slučajnosti.

Či sklicani občni zbor ne bi bio sklepčen ob 3. vüri, se vrši drugi občni zbor pol vüre kesnej z istim sporedom pri vsakoj udeležbi.

NEŽIMAH BALAŽIC ŠTEFAN.

Dari na novi oltar v novo cerkev Sv. Jürij v Prekmurji. Nabrala sta vu Pittsburghi v Ameriki Bertalanič Jožef i Šinko Franc 83 dolarov. Darüvali so sledeči: Šinko Aloiz Rogaševci 10 d. Šinko Emilia Rogaševci, Šinko Franc Rogaševci, Bertalanič Jožef Nuskova, Gaber Emma Serdica. Kisilak Miha Dolič, Mihalič Štefan Sv. Jurij, Vallec Franc Nuskova, Gaber Štefan Serdica, Ružič Jožef i žena Nuskova, Šinko Imre Rogaševci 5—5 dol.; Speigel Karol Rogašovci, Šinko Rosalia Rogašovci, Gaber Franc Serdica, Krenos Alojz Gornji Slaveči, Bertalanič Anton Nuskova 3—3 dol.; Rogan Franc Sotina, Valce Janez Sotina 2 2 dol.; Weber Miha Gor. Sinik, Fütli Miha Dol. Sinik, Türk Jurij Gor. Sinik, Rajbar Jožef Gornja

Lendava 1—1 dol.; Kozar Janoš Martinje, Sukič Štefan Martinje, Šebjanič Janez Martinje, Horvath Imre Gor. Sinik, Simon Štefan Moranovci, Kozar Aloiz Boreča 50—50 cent. Vsem srčna hvala v imeni farnikov. Čarič Jožef, župnik.

Borza dela v M. Soboti se je iz občinske pisarne preselila v Malo Kanižo št. 126. Uradne vüre za stranke so od 8 do 12 vüre. V nedelo i svetke nega uradni vür.

Vojni invalidi i vdovice! Dne 30. maja 1926. ob 10 vüri predpoldne se vrši v gostilni Flisar izredni občni zbor Podružnice Udruženja vojnih invalidov, vdov i sirot v M. Soboti z navadnim sporedom. Opominjamo vse člane, da se obč. zbora gvišno vdeležijo. Titan Franc tajnik. (Naj pa gledajo vsi člani, da zadostijo svojoj nedelskoj verskoj dužnosti i bodo prle pri božoj službi. Vr.)

Cankova. V Gerlinci je edna oseba naročila »Novine«. Cankovski pismonoša pa jo je dolzgučao i pravo, da njoj on naroči bole „nobel“ novine. Prineseo njoj je zamazano »Domo vino«. To gorečnost pismonošovo, ki tüdi v svojoj službi agitira za brezverske liste si Cankovčarje prav dobro zapomnimo i njemi že naprej povemo, da de njemi ešče to na pot kodilo! Za 7 let vse prav pride.

Smileni dijaki. Vnoči stariše bi radi dali svoje dete v gimnazijo potom pa naprej, liki kak, či nega penez. Penez pa trbe za gvant, za knige, za stanovanje itd. Dijaki to vse dobro znajo zato so pa v svojem smilenom srci sklenoli, ka do te risalske svetke šli okoli i pomagali z tem, ka do odavali srečke po 5 din. Či stariš küpi srečko pa ž njov zadene automobil, za šteroga dobi 40.000 din., i to šumo da na interes, lejko pošle svoje dete v šole, ar je s tov šumov lejko šola 12 let pa ešče duže. Se razmi, ka dijaki to srečo želejo tüdi drugim. Zato naj si te dni vsaki küpi bar edno srečko.

Novice v slikah so se prle imenüvale »Domoljubove podobe« to pa zato, ar so bile priložene najbolje razširjenomi slovenskomi tjedenskomi listi Domoljubi. Od tistimao, ka so priložene ne samo Domoljubi, nego tüdi našim Novinam i »Slov. Gospodari« je prvo ime postalo neprimerno. »Novice v slikah« se tiskajo v največjoj slovenskoj tiskarni, to je v Jugoslovanskoj tiskarni v Ljubljani, štera edina ma priprave, da kaj takšega tiska. — Pri toj priliki pa dvoje prosimo naše naročnike 1. Vsakokrat, da vsi že prečtete i preglednete »Novice v slikah«, je lepo shranite, kda bote pa meli več vküp, je lahko date zvezati, ali si je pa sami zvežete. Pri vsakoj priliki te z zanimanjom i veseljom listali po toj knigi. 2. Za »Novice v slikah« nam pošljite slike (kepe). Zapomniti je samo to, da morajo biti to slike samo fotografije, jako ostro i fino zdelane, ar le s takši je mogoče lepo sliko napraviti. Veselilo bi nas, či bi v vsakoj številki prišlo konči nekaj slik z naše Slov. Krajine. Pošljite teda na naslov: Uredništvo »Novin«, M. Soboti. Samo na edno nesmete pri tom pozobiti najmre napisati na zadajo stran fotografije ali pa na poseben listek, ka fotografija pomeni. To ešče tüdi omenimo, dabi v Novicah v slikah radi videli naše ameriškanske brate i sestre. Zato naj nam tüdi oni kaj pošlejo.

Razglas. Evangeličanska verska občina v Dolnji Lendavi nameni povekšati svojo molitvarnico i stolp (törem) zidati, zato goripozové tiste zidarske podjetnike, šteri na to delo reflektirajo naj svoj proračun notriposljejo do 6. junija, na naslov Evang. župni urad v Dolnji Lendavi. Načrt (plan) se lahko pogledne v ev. župnem uradi. Ponüdbe se naj v dvojnem kovrti pošljejo. Komi se da delo, to odloči 6. junija ob 11 vüri verska občina. Proračun i ponüdbe se samo naj na celo delo pošljejo. Dol. Lendava, 18. maja 1926. V imenu ev. cerkvene občine: Hári Leopold ev. administrator. Vukán Ludvik inšpektor.

† V svojoj najlepšoj mladosti se je od nas ločo Martin Žalig 21 let star mladenec. Spoštüvalo ga je vse zavolo njegovoga lepoga obnašanja. Čiravno je dežčüvalo, kda je bio spreved, ga je sprejavalo na stotine poznancov i njemi skazalo zadnjo čast. P. čivaj v miri!

Pozdrave pošilajo i želajo vesele risalske svetke svojim starišom, vsem prijatelom i znancom naši vojaki v Bitolji: Alojz Puhani i Števan Kūhar iz Tešanovec, Fr. Šiftar iz Sebebovec, Kelnar Karol iz Vaneča, Lud. Horvat i Mikloš Jančarič z Noršinec, Vincenc Kutašy iz Košarovec, Jožef Rajzar z Rakičana, Lud. Kūhar z Pūconec, Viktor Lebar z Dolinec, Fr. Černela iz Filovec. — Z Novoga Sada pa pošilajo pozdrave: Kalman Katančič z Veščice, Anton Lebar s Kroga, Viktor Bratkovič iz Satahovec. — Od orož. čete v Sv. Nikolu (Makedonija) pošilajo pozdrave: Martin Ferčak in Št. Koren z Renkovec, Št. Prša s Čentibe, Št. Bagari z Bakovec, Donat Balažic z G. Bistrice.

Novine in Marijin list so plačali pri Tompa Frenci v Chicagi sledeči naročniki: Radoha Janoš, Radoha Štefan, Cipot Matjaš, Kramár Jožef, Markoja Jožef, Kustec Matjaš, Ciglar Jožef, Hozjan Ignac, Kramar Janoš, Kreslin, Jožef, Maučec Ivan. Gjōrek Anton, Kozlar Štefan, Frank Janoš, Martin Rajtar i Sobočan Štefan. Penez smo prejeli 3240 dinarov. Či što Novin redno no bi dobivao, naj to javi Tompa Ivani 208 W. Chestimt Str. Najlepše se zahvalimo širiteli i naročnikom, da so nam poslali naročnino i še posebno širiteli za vse trūde. Vse Vas toplo pozdravljamo.

Črensovci. Izredno dosta ljudi je obiskalo senje, štero se je pri nas vršilo 11. t. m. Živine so prignali 657 glav, odani pa je bilo 254.

Srečke za loterijo se dobijo: v Tropovci pri Žilavec Jožefi, Rajbarj Trezi, Seršen Števan, Varga Alojziji, Klanjšček Štefani; na Tišini pri veleč. g. plivanoši, Žokš Aleksandri, Srdt Franci, Horvat Matjaši, Horvat Jožefi; v Gederovcih pri Šinko Leopoldi, Gibičar Štefani, Edšidt Štefani; na Petancih pri Gabor N.; v M. Petrovcih pri Martinec Antoni, Bakan Štefani; v Kūpšincih pri Ščančari i Nemci; v Ižakovcih pri Žižek Mihaali; na G. Bistrici pri Sabo Ignaci, Krampač Štefani, Kustec Števan, Perša Štefani, Horvat Štefani; v Sodišincih pri Šoštarec Jožefi, Hegeduš Matjaši; na Sr. Bistrici pri Cigan Ivani; na D. Bistrici pri Godini i Bedernjak Janoš; v Traji pri Horvat Janoš, Magdič Ivani, Horvat Štefani; v Črensovcih pri Žalig Antoni, Zelko Štefani, Horvat Jožefi, Ritlop Martini; v Bakovcih pri Činč Franci, Ščap Antoni, Horvat Janoš, Horvat Štefani, Lukač Jožefi; v Lipovcih pri Jakob Jožefi, Slavic M., Maučec M., Forjan Štefani, Bobovec Martini; v Būkovnici pri Glavač Jožefi; v Bogojini pri dijaki Maučec; v Brezovici pri Čolig Štefani, Špilak Jožefi, Raščan Štefani; v Rankovcih pri Majceni; v Vančavesi pri Bežani; v Gumilicah pri Ferenčak Jožefi, Raj Štefani, Maroša Štefani, Kolenc Ivani, Kranjščvom Miški; na Ivancih pri Vogrin Matjaši, Jerebic Jožefi; v Turnišči pri g. kaplani, Skledar Štefani, Vojkovič Jožefi, Bakan Štefani, Ritlop Štefani; v Nedelici pri Denša Štefani, Režonja Jožefi, Kovač Jožefi, Bakan Štefani, Raj Marki; v Renkovcih pri Pūcko Štefani, Horvat Štefani, Toplak Štefani, Koren Ivani; pod Lipov pri Matjašec Matjaši, Matjašec Štefani, Matjašec Ivani, Zadravec N.; v Gančanih pri Pūcko Martini, g. nadučiteli Neržimi, Cigan Ivani, Bakan Jožefi; v Tešanovcih pri g. učiteli Poredoši, Nemeš Franci, Puhani Alojziji; v Filovcih pri Jagerič Jožefi, Lovrenčič Ivani, Rous Fanci, Horvat Magdi. Drugi tjezen pošlemo ešče na druge občine. Vsakši se naj popašči kúpiti ar znajo sfaliti pa de vnogomi preveč žao, ka zamūdi tak veliko srečo.

Med največke slovenske vučenjake računamo i z nami vred ves vučeni svet dr. Franca Miklošiča. Od njegovoga življenja bomo v prihodnjich več pisali. Za dnes povemo samo to, da se je osnovao poseben odbor, šteri dela na tom, da se odkrije na njegovoj rojstnoj hiši v Radomerščaki spominska tabla i postavi spomenik v Ljutomeri, kde je te velki vučenjak preživo svoja mlada leta i hodo v začetno šolo. V odbori, šteri na te način šče proslaviti njegov spomin, je Ljubljansko vseučilišče, Zgodovinsko društvo v Maribori i ljutomerska občina.

Podpirajte prekmurske dijake, kúpiti si srečke po 5 Din. komad.

Država.

Nekaj iz našega časa. Negda so ljudje radi pomnili vse, — znamkar zato, ar ne bilo dosta knjig — zdaj pa radi pozabijo, ar je preveč knjig. Začnimo od glave, kak riba! Radič rad pozabi, ka je gučao včeraj, zato dnes demantira rekoč, ka on toga nigdar ne pravo. Pašič je pa ravno naopak. On nikdar nevé, ka ma povedati. Zato rad jecla ino pravi onaj . . . ovaj . . . hm (se skašlja) pa modro povej onaj Korošec je pa Korošec. Krūšni oča Pucelja, Žerjav nepomni kelko zlatnikov je zmeno, nevé pa tudi kelko drobiža ma v žepi. Slabostojni Pucelj nevé kama, na šteri klin bi obesio turbo i gde bi djaon na počinek svoje trūdae kotrige. Prekmuci so pa v resnoj brigi, ar nevéjo, kama do šli po sol, či njim demokratije vtégnejo prejti z Prekmurja. (Demokratije so sol Prekmurja).

Znanje človeka. Bili so ljudje na sveti, šteri či so kaj samo ednok čūli, so tudi včssi na pamet znali. Tak na priliko: Glasoviti vojvoda Cyros pa tudi casar Hadrian sta poznala po imeni vsakoga vojaka v svojem šeregi. Modrijaš Seneca ednok čūječ 2000 reči je znao nje ponoviti od kraja do konca ali tudi nazdrt. Tudi negdašnjikrao v maloj Ažiji Mithridates ne zaostane, on je gučao 22 raznih jezikov, kardinal Mezzofanti je pa samo 70 jezikov sveta znao. Lord Calderot je znao od reči do reči na pamet celo sveto pismo nove zaveze, Jožef Scaliger se 21 dnevaj navčo celi Homeros; v štiraj dnevaj pa vse grške pesnike. No, to je pa samo človeško znanje; ka je to proti znanji vseznajočega Boga.

„Brezalkoholna produkcija“, Ljubljana, Poljanski nasip 10/54 pošle vsakomi naročniki „Novin“ zanimivi cenik brezplačno. Pišite itaki po njega, ne bo Vam žao!

Beli Zagreb. Zagreb je bio vsigdar znani. Kak čisto mesto, ar se pa v zadnjem časi ne pazi zadosta ne to, je 15. IV. poglavarstvo mesta izdalo glas, v šterom se pozava občinstvo, naj drži čistočo tudi na vulicaj. Ar so pa dozdašnjnja opominanja po novinaj ostala brezplodna, se je poglavarstvo popretilo, ka se ma pobirati kazni 2 dinnra od vsakšega ki na kakšišteč način smeti po vulicaj, talūča zogriske, lūpinje, papire ali plūje celo rekla po vulicaj. Za plačano kazni dobi od stražara potrdilo na mestu, gde ga je zgrabo. To je do tega mao vredi, radovedni smo samo či stražarje lejko sterjajo od vsakšega, ki smeti 2 dinara?

Svet.

Konec je kšefti. Nešterne mrcine so na to cilale, da so si spravile fačuke (fotive) i te krvile ne pravoga krivca, či je boi siromak, nego nedužnoga ki je meo peneze. Tomi nesramnomi kšefti bo zdaj konec. Pred kratkim je najmre edna takša mrcina obtožila pri sodnji nedužnoga človeka. Te se je brano i dokazūvao svojo nedužnost, pa sodnija je po zakoni vervala lažljivoj mrcini. Nedužno obsojeni se obrne do zdravnika i zahteva preiskavo krvi. Preiskava je najšla, da v deteti nega krvi od toga obtoženca. Sodnija ga je na to itaki oslobodila. S preiskavov krvi deteta i obtoženca, de se odsemao stalno znalo doznati, štō je kriv i što ne i konec bo vnogomi kšefti.

Pohūjšlivi knjig Amerikanci neščejo. V Newyorki so pred kratkim meli zborovanje tisti, ki jemlejo od pisatelov knjige v štampanje. Vsi so bili v tom edini, da je pohūjšlive knjige vōdavati, kvar tudi v gospodarskom pogledi. Takše knjige ne vlečejo dugo kūpcov. Ljudstvo najraj kūpūje knjige, štere ne žalijo poštenosti.

Bogat nočni čuvar. V Chicagi je mro nočni čuvar, šteri je zapūsto Društvi za razširjenje vere 30 jezer dolarov, to je okoli poldrūgi milijon dinarov.

Sestre i prostozidarje. V Londoni so nūne sv. Jožefa, štere zdrāvlejo bolnišnico sv. Jožefa, sklenole pogodbo z vodstvom varaša,

da postavijo ešče dve novivi bolnici. Proti pričakanji so tudi prostozidarje oblūbili svojo pomoč, štero ščejo nabirati s prostovoljnimi dari. Istinsko tudi najhūjši sovražniki kršćanstva morajo pripoznati plemenito dele kršćanske lūbezni sester, štere so po bolnišnicaj.

Domača politika.

Franc Števan: ali si kaj čūo od naše domače politike?

Števan: Čūo sam, ešče preveč. Najprle ti morem to povedati, da so Pašičovoga sinū obsođili na 15 mesecov voze pa precu mora plačati. Pa ne samo to, te človik ti je naredo ešče vnoge kšefte na rovaš države. Protivniki vlade, ali kak njim pravijo opozicija so v državnoj zbornici nastopili proti tistim, ki si na račun države delajo dobičke i pri tom se je gučalo od težkih milijonov. Viš, najhūši med temi je Pašičov sin. Preveč se je vūpao, ar je oča duga leta minister bio zato je tak delao. Korošec pa drugi protivniki vlade so šteli, ka bi se vsi tej, ki d lajo dobičke s penezi, štere mi žmetno plačamo, postavili pred sodišče, i kaštigali. Tudi so zahtevali, naj se sklene proti takšim stalen i oster zakon, da se ednok ta gniloba pošteno strebi z naše države. Pa vse zaman.

Franc: Pa so te proj vlado vrgli:

Števan: To je resan, ka je većina poslancov bila za to, pa vej znaš, kak delajo. Na Radiča so pritisnoli i se njim je podpūsto. Vse je obečao: da naj se ne dela proti tistim nikaj, ki državo norijo, da more Paveo Radič, dozdašnjja minister za agrarno reformo z vlade, celo to je podpūsto, da on dva meseca nikaj nede gučao proti vladi. I novine pišejo, da bo za toga volo šo z države.

Svetovna politika.

Velki štrajk v Angliji. V prvoj polovici toga meseca se je v Angliji vršila največka gospodarska bojna, kak je pomni zgodovina; zato je nede čūtilo samo angleško, nego i vse evropsko gospodarstvo. Po krivici trdokornih kapitalistov i zavolo nebrižnosti vlade, je angleški premog (šteinkol) zgūbo vekši deo svoji kūpcov. Delavci v rudaj so že davno opominjali i dokazūvali svojim gospodarom i vladi kama pripelajo angleško premogovno pridelavanje zastarane priprave (šker) i razbita trgovina s premogom. Angleška delavska stranka je zahtevala, da mora vse rūdrike za premog prevzeti država, ne samo za to, da pride na mesto kapitalistov država, nego za to tudi, ar je samo državna moč zmožna vpelati vse prenovitve, da se reši angleško gospodarstvo. Vsi, opomini so bili zaman. Zato pa je zdaj prišla nesreča. Kapitalisti so zahtevali od delavstva takše reči, štere je nikak ne moglo sprijeti. Po staroj kapitalističnoj navadi, bi morali delavci nositi, vso teškočo nesreče na svoji ramaj 5 milijonov angl. delavcov je stopilo v obvūpani boj i so 3. t. m. oponoči razglasili občni štrajk. Vse delo je bilo stavleno. Vlada je razglasila več zvūnredni naredb da občuva mir in red. Red so povprek ne motili. Ves svet občūdūje, s kakšim dostojanstvom so angleški delavci vodili svojo bojno proti kapitalistom. Mednarodna strokovna (delavska) zveza je včasi povedala, da angleškim delavcom pomaga z vsemi svojimi močmi. Ta pomoč bi znašala 200 milijonov holandskih goldinarov. Delavci vsej držav so povedali, da so edini z strajkajočimi i so začeli nabirati peneze v pomoč. Angleški delavci bi se lahko s sredstvami svojih društev zdržali do 6 tjeđnov.

Vlada je posredūvala i delavci so sprevideli, zato je prišlo že tak daleč, da je bio štrajk 12. toga meseca ob 1 popoldne stavleni. Delavci v rudaj ešče počivlejo, dokeč se ne vredijo nihove plače.

Te milijonski angleški štrajk je pali pokazao kak potrebno je, da se ne samo rūdarstvo za premog, nego i drugo narodovo gospodarstvo mora prenoviti v novom dūhi, v dūhi poštenoga sodela med delavci i kapitalom. To pa je mogoče le, či edno i drugo stran vodi dūh velke kršćanske lūbezni.

Pošta upravništva.

Narodni poslanec g. Klekl Jožef naznanjajo sledeče: K. I. V. Dolenci. Tak da-leč smo prišli, da se bo razpisala razprava i patron se bo obsodo na stroške. — Pogajanja z Madjarskov gda se dokončajo se ti stroški izterjajo. Ministerstvo posoditi nemore, samo podpore lahko da. A teliko, kak stroški znašajo ne more dati, ar je premali proračun. — Končni odgovor dobiš še po ednoj intervenciji. **Agrarni interesenti, Dokležovje—Ižakovci.** Vašo prošnjo izročo pod brojom 17,288 na ministerstvu. Ministerstvo bo pozvalo agrarni urad v Maribori, kak sem proso v svojoj vlogi, da vas revizijska komisija na lici mesta opita i vašim želam ugoditi. Ižakovčarje prosijo samo pašnik. Za njega naj se zglasijo pri komisiji. Vu-paneje mejte, krivice se bodo popravile. Agrarni interesenji z Dokležovja pa moraje edno prošnjo vložiti še na ministerstvo poljoprivrede. Naj se v Črenšovcih zglasijo i tam dobijo pojasnilo, v kakšo formo je morajo sklenoti. Gda zvedite, ka bom doma, pridite. — **Agrarni interesenti Kupšinci.** Vašo pritožbo sem istotak izročo pod gornjim brojom. Okrožni Agrarni urad bo stvar preiskao i če se dožene, ka je istinska, te de veleposestvo kaštigano i pride pa pod sekvester. Ne dajte se pa zapelati i prestrašiti, zakon je zakon, šteroga ne izvršavajo fiškališje, nego ministeri agrarni urad. Zakon pravi, da neste dužni zemlje kupiti i je ne zgubite, če je ne kupite. Toga se držite i ne toga, ka vam mašetarje pravijo. **Agrarni interesenti Žižki-Črenšovci.** V ministerstvu so pravili, da dr. Némethy penez vaših ne je prekdao v Ljubljani na direkciji. Mogoče je položo samo kak kaucijo za stroške revizije. Pa to nikaj ne pomaga. On Vam peneze more nazaj dati, ar pogodbe z nami ne je sklepa. Tak bo rešo minister Vašo prošnjo, kda jo do rok dobi. To je odgovor iz ministerstva.

Prekmurski dijak.

Dijaško pismo.

V 5. številki letošnje „Socialne misli“ je napisal g. dr. J. Jeraj članek »Naše mladinsko gibanje«. Komur je prišla do rok ta lepa naša kršč. socialna revija, ga je brezdomno čital z zanimanjem, zlasti pa ga je moral čitati z velikim zanimanjem vsakdo izmed nas dijakov, katerim je bil članek v prvi vrsti namenjen. G. člankar, ki velja za idejnega voditelja našega kršč. mladinskega gibanja, se je v svojem članku dotaknil solnčnih iz senčnih plati v današnjem sloven. mladinskem zlasti dijaškem pokretu. Brezdomno je, da njegove besede niso padle na pečena tla.

Naše mladinsko gibanje! Tesno, ali tudi toplo nam je vselej v duši kadar slišimo ali čitamo te besede. Tesno zato, ker nas obide neki opravičen sram, da naša Slovenska krajina, zlasti pa naše dijaške vrste ne čutijo oziroma ne pokažejo svojih mladih sil; toplo pa nam postane zato, ker vemo, da smo prav mi dolžni, da vzbudimo in razmahnemo sile, ki so v nas in v naših bratih. Te sile čutimo v sebi, gore v nas, buk-niti hočejo z vso silo na plan. Razmaha, silnega in močnega, si želimo!

Bratje, tovariši! Kaj piše g. Jeraj v svojem članku? Naroča vam: ne izgubite stika z ljudstvom, čigar sinovi ste. Ako ga je kdo že izgubil, naj brž poišče zopet pot nazaj — k njemu. — Dasi ne veljajo tudi za nas. Tovariši! Zavedajmo se, da naše ljudstvo čaka na nas. Težko nas čaka in veliko pričakuje od nas. Ako pazno poslušate utripe src našega ljudstva, boste videli, da je res tako. Bratje! Naši očetje, naše matere, naša Slovenska Krajina ne sme biti v tem svojem velikem upu prevarjena. Ta zavest naj nas spremlja pri vsem našem delu, naj nas bodri, da se bomo v vseh smereh temeljito pripravili za delo med ljudstvom, iz katerega izhajamo.

Te misli so se mi porodile, ko sem čital članek g. dr. Jeraja. Sporočam jih tudi Vam,

tovariši, ki ste prvi dijaki naše soboške gimnazije, naše „almae matris“, Vam, ki ste dolžni, da uveljavite vse zdrave klice naše lepe prekmurske duše Bogu v slavo, ljudstvu v dobro iz sebi v ponos.

Z Bogom za narod!

.....c

GOSPODARSTVO.

1. Zrnje.

100 kg. pšenice	295 Din.,
„ „ žita	210 „
„ „ ovsa	175 „
„ „ kukorice	155 „
„ „ ječmena	185 „
„ „ hajdine	260 „
„ „ prosa	210 „
„ „ pš. otrobi	125 „

2. Živina.

govenska:	teoci:	svinje
v Zagrebi 1 kg.	9—10 D. 12	13 D. 15—17 Din.
v Ljubljani „	9—10 D. 12	13 D. 15—17 Din.

3. Krma

Sena m. 60—70 D., slame m. 40—60 D.

Zagrebečka borza.

dne 12. maja 1926.

Amerikanski dolar, 1 dolar	D 56.70
Schilling	D 8.02
Čeho-Slov. krona, 1 K	D 1.68
Nemška zlata marka	D 13.58
Francoski frank, 1 frank	D 1.77
Madjar. K. 100 (nova em.)	D 0.079
Švic. fran., fr.	D 10.95
Talijanske lire, 1 lira	D 2.00

Zürich:

Dinar, 100 Din

Šv. frcv 9.12.

Mali oglasi.

SREČA! K odaji so malo ničani, dobro ohranjeni kumpi za mlin na Muri. Što šče kupiti naj se zglati na Upravništvu.

Prime se vajenec (inaš) za kolarsko obrt iz poštene družine. Pozvedi se pri Tajništvu Slov. ljud. stranke v M. Soboti.

K ODAJI

so pri GUTMANI, trgovci na Cankovi vsake vrste štelaže i pulti za drobno i manufakturno blago.

Podpirajte „NOVINE“!

Samostalno podporno društvo „SVETI KRIŽ“ v Chicagi Ill.

je jako dobro za prekmurske Slovence i Slovenke. V društvo se sprejmejo moški od 16. do 50., ženske pa od 16. do 45. leta. Vstopnina eden dolar pri sprejemi v društvo, mesečna plačila za društvo eden dolar. Za to plačilo dobi vsaka kotruga ob priliki betega vsaki den eden dolar podpore, za smrtnino pa 500 dolarov. Kotrig ma 215, gotovščine 8000 dol. Seje se vršijo vsako drugo nedelo v meseci popoldne ob treh na No 1802 S. Racine Ave.

Odborniki so: predsed.: Štefan Ros, prodpreds.: Ignac Krapec, nadzorni predsed.: Martin Kelenc tajnik: Štefan Hozjan, podtajnik: Martin Horvat, blagajnik: Štefan Jakšič, paziteo betežnih: Mihael Čjorek, računovoditelja: Matjaš Gruškovnjak i Jožef Čurič, paziteo društva: Štefan Vučko, vratar: Ivan Černjavič.

Posestvo se prodaja!

Lepi vinograd se prodaja v bližnji okolici Gornja Radgona, 12 oralov je vsega skupaj. — V vinogradu sta 2 poslopji in gostilna, zraven lepi sadonosnik, lep buk les in lepe dobro noseče gorice. Cena se povej v

TRGOVINI

Anton Korošec

v GORNJI RADGONI

pri Murskem mostu.

Naročnina ino oglasi se sprejmejo za „Novine“

I. HAHN pri ERDOŠI BARNABAŠ
trgovina s papirjem, s pisarniškami in šolskimi potrebščinami. Prekmurska tiskarna v Murski Soboti. trgovci z papirrom igračami v M. Soboti št. 180. poleg r. kath. cerkvi ino pošte.

SENO,

Superfosfat, Portland-Cement, Papir za zid, Papir za pokriv, Karbolineum, Ter Kovačko vogelje, Steinkol, Drva, Les — se dobi pri

VIKTOR CZIPOT

trgovci
v MURSKI SOBOTI.

NAZNANILO.

Naznanjam poštivanomi občinstvi, da sem v M. Soboti Lendavska cesta 63. (v hiži gosp. Hartnerja) odpro

ново trgovino

Vsefelé glažovina, porcelansko posodo, lampaše, kepe, reme, šajbe, gledala itd. vsikdar po fal ceni na skladišči. Prevzame tudi glaživanje za nove hiže.

DONOŠA JOŽEF

VELKO SKLADISČE!

FAL CENE!